

Pobieranie i przeszczepianie narządów w Polsce w 2009 r.

Zmarli dawcy narządów

W 2009 r. do biura koordynacji Poltransplantu w Warszawie wpłynęło 548 zgłoszeń prawdopodobnych zmarłych dawców narządów. W 420 (77%) przypadkach doszło do pobrania narządów, w 128 przypadkach (23%) nie było pobrań, w 56 przypadkach (10%) odstąpiono od pobrania narządów z powodu sprzeciwu rodziny zmarłego lub wskutek sprzeciwu prokuratora. W 72 przypadkach (13%) do pobrania nie doszło z powodów medycznych (Tabela 1).

Tabela 1. Zgłoszenia zmarłych dawców narządów w latach 2005–2009.

Kategoria dawcy	2005	2006	2007	2008	2009
Liczba dawców zgłoszonych	669	604	466	539	548
Odstąpiono od dalszych procedur z powodu przeciwwskazań medycznych	27 (4%)	31 (5%)	31 (7%)	39 (7%)	45 (8%)
Brak pełnego, komisyjnego rozpoznania śmierci mózgu	19 (3%)	7 (1%)	18 (4%)	3 (1%)	3 (0,5%)
Liczba dawców potencjalnych	623 (93%)	566 (94%)	417 (89%)	497 (92%)	500 (91%)
Odstąpiono od pobrania z powodu braku przyzwolenia (sprzeciw rodziny, prokuratury lub własne zastrzeżenie, nieustalone personalia dawców)	62 (9%)	63 (10%)	52 (11%)	54 (10%)	56 (10%)
Liczba dawców z przyzwoleniem na pobranie	561 (84%)	503 (83%)	365 (78%)	443 (82%)	444 (81%)
Bez pobrania z powodu braku odpowiednich biorców	3 (0,4%)	2 (0,3%)	3 (1%)	3 (1%)	2 (0,5%)
Bez pobrania z powodu zatrzymania krążenia u dawcy po orzeczeniu śmierci mózgu	0	5 (1%)	6 (1%)	5 (1%)	12 (3%)
Odstąpiono od pobrania po stwierdzeniu w trakcie operacji patologii dyskwalifikującej dawcę i narządy	2 (0,2%)	0	3 (1%)	8 (1%)	10 (2%)
Liczba dawców rzeczywistych	556 (83%)	496 (82%)	353 (76%)	427 (79%)	420 (77%)
Odstąpiono od przeszczepienia wszystkich pobranych narządów z powodu dyskwalifikacji narządów lub braku odpowiedniego biorcy	8 (1%)	6 (1%)	4 (1%)	5 (1%)	10 (2%)
Liczba dawców wykorzystanych	548 (82%)	490 (81%)	349 (75%)	422 (78%)	410 (75%)

Najczęstszymi przyczynami medycznymi odstępiania od pobrania były: niewydolność nerek potencjalnego dawcy, nieodwracalne zatrzymanie krążenia przed przystąpieniem do pobrania oraz uogólnione zakażenie lub nowotwór stwierdzony u dawcy. W innych przypadkach aktywne zakażenie wirusami typu C lub B, lub nagromadzenie kilku czynników ryzyka były powodem odstępiania od pobrania narządów.

Najczęstszą przyczynę zgonu zmarłych dawców narządów stanowiły naczyniowe schorzenia mózgu (udar krwotoczny lub niedokrwieny (57%) i uraz czaszkowo-mózgowy (37%). Główne przyczyny zgonu dawcy były porównywalne z latami ubiegłymi (Tabela 2).

Tabela 2. Zmarli dawcy narządów 2005–2009; przyczyna zgonu.

Przyczyna zgonu	2005	2006	2007	2008	2009
Choroba naczyń mózgowych	316 (57%)	273 (55%)	200 (57%)	242 (57%)	240 (57%)
Uraz głowy	194 (35%)	195 (39%)	127 (36%)	157 (37%)	156 (37%)
Inne przyczyny	46 (8%)	28 (6%)	25 (7%)	28 (6%)	24 (6%)
Ogółem	556	496	352	427	420

W 2009 r. średni wiek zmarłych, od których pobrano narządy wyniósł 44,5 roku (zakres: 1 miesiąc – 77 lat) (Tabela 3). Zmalała liczba dawców pediatrycznych (≤ 16 lat) z 25 w 2008 r. do 17 w 2009 r. Liczba pobrań narządów od dawców w grupie wiekowej ponad 50 lat w 2009 r. była podobna jak w latach ubiegłych.

Tabela 3. Zmarli dawcy narządów 2005–2009; wiek.

Wiek	2005 556 dawców	2006 496 dawców	2007 352 dawców	2008 427 dawców	2009 420 dawców
Zakres	10 mies. – 77 lat	6 mies. – 76 lat	6 mies. – 75 lat	1 mies. – 75 lat	1 mies. – 77 lat
Średnio	43,7	44,7	43	44	44,5
0-5 lat	7 (1,3%)	4 (8%)	2 (0,6%)	7 (1,6%)	7 (1,7%)
6-16	17 (3,1%)	16 (3,2%)	11 (3,1%)	18 (4,2%)	10 (2,4%)
17-30	87 (15,6%)	73 (14,7%)	69 (19,6%)	69 (16,1%)	73 (17,4%)
31-40	75 (13,5%)	65 (13,1%)	50 (14,2%)	56 (13,1%)	59 (14%)
41-50	152 (27,3%)	136 (27,4%)	90 (25,6%)	105 (24,5%)	101 (24%)
51-65	200 (36,0%)	186 (37,5%)	118 (33,5%)	164 (38,4%)	157 (37,4%)
>65	18 (3,2%)	16 (3,2%)	12 (3,4%)	8 (1,8%)	13 (3,1%)

Wśród zmarłych dawców narządów podobnie jak w latach poprzednich było ponad sześćdziesiąt procent mężczyzn (Tabela 4).

Tabela 4. Zmarli dawcy narządów w latach 2005–2009; płeć K:M

Płeć	2005	2006	2007	2008	2009
L. kobiet (K)	223	171	131	171	158
L. mężczyzn (M)	333	325	221	256	262
%K : %M	40:60	34:66	37:63	40:60	38:62

Pobrania narządów do przeszczepienia od osób zmarłych

W 2009 r. liczba rzeczywistych zmarłych dawców wyniosła 420, co daje 11 dawców na 1 mln mieszkańców (w 2005 r. – 14,5, w 2006 r. – 13, w 2007 r. - 9,2/1 mln, w 2008 r. 11,2/ 1 mln). Pobrania miały miejsce we wszystkich województwach. Aktywność szpitali w zakresie identyfikacji zmarłych dawców w woj. lubuskim, lubelskim, śląskim – utrzymała się na poziomie roku 2008. W woj. kujawsko-pomorskim, małopolskim nastąpił niewielki wzrost aktywności. W województwie zachodniopomorskim liczba pobrań była i nadal jest najwyższa w kraju – w 2009 r. wyniosła 34,7 rzeczywistych zmarłych dawców na 1 mln mieszkańców. Na niskim poziomie kształtowało się dawstwo narządów w województwach małopolskim (mimo, że nastąpił wzrost z 0,6 do 1,5 dawców/1 mln) i podkarpackim (spadek z 2,4 do 1,9 dawców/mln). Największy spadek pobrań nastąpił w województwie opolskim i wyniósł 4 dawców/mln vs. 15,4 dawców/mln w 2008 r. A największy wzrost o 100% w woj. świętokrzyskim, gdzie było 7,8 dawców/mln (Tabela 5).

Tabela 5. Liczba pobrań narządów od osób zmarłych w latach 2005–2009 – poszczególne województwa.

Województwo	Mieszk. ⁴	2005 ¹	2006 ²	2007 ³	2008 ³	2009 ⁴	
		Dawców/1 mln				Liczba dawców	Dawców/1 mln
Dolnośląskie	2,9	18,9	12,5	6,5	10,6	28	9,7
Kuj. - pomorskie	2,1	16,4	13,5	12,6	11,7	28	13,3
Lubelskie	2,2	16,4	9,6	4,6	4,6	12	5,5
Lubuskie	1,0	5,9	7,9	8,0	8,0	9	9
Łódzkie	2,5	19,2	11,2	7,0	9,4	26	10,4
Małopolskie	3,3	4,0	3,1	0,9	0,6	5	1,5
Mazowieckie	5,2	16,8	12,8	8,7	10,5	43	8,3
Opolskie	1,0	18,7	23,8	12,5	15,4	4	4
Podkarpackie	2,1	1,9	0,5	0,9	2,4	4	1,9
Podlaskie	1,2	10,7	20,0	7,6	7,6	19	15,8
Pomorskie	2,2	14,7	14,2	13,1	13,6	35	15,9
Śląskie	4,6	11,2	9,6	8,6	8,2	36	7,8
Świętokrzyskie	1,3	2,3	1,6	0,8	4,7	10	7,8
War.-mazurskie	1,4	19,6	21,7	12,6	14,1	20	14,3
Wielkopolskie	3,4	17,0	24,0	16,9	25,5	82	24,1
Zachodniopomorskie	1,7	38,8	34,3	31,9	40,8	59	34,7
Polska	38,15	14,5	13,0	9,2	11,2	420	11,0

¹ Ludność Polski = 38,17 mln (Rocznik Statystyczny 2006); ² Ludność Polski = 38,13 mln (Rocznik Statystyczny 2007);

³ Ludność Polski = 38,17 mln (Rocznik Statystyczny 2008); ⁴ Ludność Polski = 38,15 mln (Ludność, stan i struktura, GUS 2009)

W 2009 r. pobranie narządów celem przeszczepienia miało miejsce w 85 miastach, w 106 szpitalach biorących udział w procesie identyfikacji zmarłych dawców narządów (dla porównania w 2005 r. liczby te wynosiły odpowiednio 88 i 125, w 2006 r. 79 i 112, w 2007 r. 74 i 107, w 2008 r. 82 i 118)

Najwięcej, bo 33 dawców zgłoszono z SPWSZ przy ul. Arkońskiej 4 w Szczecinie (ale o sześciu dawców mniej jak w 2008 r.), 22 dawców z SPSK Nr 2 przy ul. Przybyszewskiego 49 w Poznaniu (ale o 15 dawców mniej niż w 2008 r.)

Na 420 pobrań od dawców zmarłych 236 (56 %) stanowiły pobrania wielonarządowe.

Tabela 6. Struktura pobrań narządów w Polsce w latach 2005–2009.

	2005	2006	2007	2008	2009
Liczba pobrań	556	496	352	427	420
Pobrania tylko nerek	324	273	151	189	184
Liczba pobrań wielonarządowych	232	223	201	238	236
Odsetek pobrań wielonarządowych	42%	45%	57%	56%	56%

W 5 na 16 województw, w których miały miejsce pobrania narządów do przeszczepienia w 2009 r. wskaźnik pobrań wielonarządowych był wyższy niż 60% (śląskie – 81%, lubuskie – 78 %, podlaskie – 68 %, mazowieckie – 63 %, a w małopolskim i opolskim wyniósł 100%. Najniższy odsetek pobrań wielonarządowych odnotowano w województwach podkarpackim (25%) i łódzkim (33%) (Tabela 7).

Tabela 7. Pobrania wielonarządowe w poszczególnych województwach

Województwo	Liczba dawców rzeczywistych	Liczba pobrań wielonarządowych	Odsetek pobrań wielonarządowych
Dolnośląskie	28	14	50%
Kujawsko-pomorskie	28	13	46%
Lubelskie	12	6	50%
Lubuskie	9	7	78%
Łódzkie	26	10	39%
Małopolskie	5	5	100%
Mazowieckie	43	27	63%
Opolskie	4	4	100%
Podkarpackie	4	1	25%
Podlaskie	19	13	68%
Pomorskie	35	18	51%
Śląskie	36	29	81%
Świętokrzyskie	10	6	60%
Warmińsko-mazurskie	20	9	45%
Wielkopolskie	82	39	48%
Zachodniopomorskie	59	35	59%
Polska	420	236	56%

W pobraniach wielonarządowych najczęściej pobierano nerki i wątrobę (154 razy), nerki, serce i wątrobę 37 razy, nerki i serce 15 razy, nerki, serce, wątrobę i trzustkę 12 razy (Tabela 8).

Tabela 8. Struktura pobrań wielonarządowych w latach 2005–2009.

	2005	2006	2007	2008	2009
Nerki + wątroba	127	110	125	160	154
Nerki + serce + wątroba	53	39	34	35	37
Nerki + serce	27	23	15	12	15
Nerki + serce + wątroba + trzustka	10	19	8	7	12
Nerki + serce + wątroba + płuca	1	5	2	5	4
Nerki + trzustka	1	4	3	1	3
Nerki + wątroba + trzustka	7	5	5	9	2
Nerki + wątroba + płuca	1	3	3	3	3
Nerki + serce + trzustka	3	7	2	-	1
Nerki + serce + wątroba + trzustka + płuca	1	2	2	3	2
Nerki + serce + płuca	1	3	1	-	1
Nerki + płuca + trzustka	-	-	1	-	-
Nerki + płuca	-	2	-	1	1
Nerki + wątroba + przedramię	-	1	-	1	1
Nerki + wątroba + trzustka + płuca	-	-	-	1	-
Ogółem	232	223	201	238	236

Łącznie w 2009 r. liczba pobranych narządów ze zwłok wyniosła 1159 i była mniejsza o 16 narządów w porównaniu z 2008 r. i o 274 narządów mniejsza niż w 2005 r. Najwięcej pobrano nerek – 840, wątrób – 215 i serc – 72 (Tabela 9).

Tabela 9. Łączna liczba narządów pobranych ze zwłok w latach 2005–2009.

	2005	2006	2007	2008	2009
Nerki	1112	992	704	854	840
Wątroby	199	184	179	224	215
Serca	96	98	64	63	72
Trzustki	22	37	21	20	20
Płuca	4	15	9	13	11
Przedramię	-	1	-	1	1
OGÓŁEM	1433	1327	977	1175	1159

Wykorzystanie narządów pobranych do przeszczepienia od osób zmarłych w 2009 r.

Nerki

Pobrano ogółem 840 nerek z czego 54 (6,4%) nerek nie przeszczepiono; z powodu stwierdzenia patologii nerki lub braku odpowiednich biorców (rzadka grupa krwi, nerki od dawców zakażonych wirusami HBV i/lub HCV) (Tabela 10). W 2009 r. przeszczepiono 786 nerek

pobranych ze zwłok (758 przeszczepień pojedynczej nerki, 4 przeszczepienia obu nerek jednemu biorcy oraz 20 przeszczepień nerki wraz z trzustką.)

Tabela 10. Przyczyny niewykorzystania pobranych nerek w latach 2005–2009.

Przyczyna, dla której odstąpiono od przeszczepienia nerki	Liczba 2005	Liczba 2006	Liczba 2007	Liczba 2008	Liczba 2009
Patologia nerki, innych narządów stwierdzona makro- lub mikroskopowo i wykluczająca przeszczepienie	12	13	8	9	16
Wielotorbielowatość, duże torbiele nerek, zakażenie nerek, nerka podkowiasta, kamica nerkowa, wodonercze	1	6	6	3	18
Uraz nerki, zła perfuzja pobranej nerki	3	4	4	6	7
Brak odpowiednich biorców dla nerek pobranych od dawców z dodatnimi markerami wzv (anty-HCV, HbsAg, anty-HBc)	12	7	3	5	4
Patologia naczyń nerkowych	3	8	2	2	3
Brak odpowiadających wiekiem lub masą ciała biorców najczęściej w rzadkiej grupie krwi(B,AB)	4	5	2	9	5
Hipoplazja, marskość	7	5	2	2	-
Przyczyna nieustalona	6	5	1	8	1
Łącznie; liczba i odsetek	48 (4%)	53 (5%)	28 (4,0%)	44 (5,2%)	54 (6,4%)

Wątroba

Pobrano 215 wątrób, tj. o 9 mniej niż w roku poprzednim. W jednym przypadku zaoferowano narząd do Eurotransplantu z powodu braku odpowiedniego biorcy w kraju. Oferta została przyjęta, narząd przeszczepiono.

Dystrybucja i alokacja wątrób zmarłych dawców w 2009 r. odbywały się zgodnie z zasadami ustalonymi przez Krajową Radę Transplantacyjną i opublikowanymi w biuletynie Po-transplantu (1(15) 2007 str. 51 – 52). Szczegóły koordynacji pobrań wątroby w przypadkach, gdy doszło do przeszczepienia zawierają tabele 11 i 12.

Tabela 11. Dystrybucja ofert pobrania wątroby w 2009 r.

	L. ofert w 1. kolejności dystrybucja wg kryteriów szczególnych liczba akceptacji	L. ofert w 2. kolejności liczba akceptacji	L. ofert w 3. kolejności liczba akceptacji	L. ofert w 4. kolejności liczba akceptacji	L. ofert łącznie liczba akceptacji
Katowice	40	8	5	1	54
SUM	5				
	13	3	0	1	17
Szczecin	46	17	10	3	76
Szp. Woj.	41				
	44	3	5	3	55
Warszawa	48	16	9	16	89
CSK WUM	34				
	46	12	8	16	82
Warszawa	39	15	8	1	63
SKDJ	10				
	26	7	4	1	38
Warszawa	38	9	8	0	55
CZD	14				
	19	0	2	0	21
Wrocław	3	1	0	0	4
AM	0				
	0	1	0	0	1
Wszystkie ośrodki łącznie	214 104 148	66 26	40 19	21 21	341 214

Tabela 12. Przypadki, gdy przy dystrybucji i alokacji wątroby zastosowanie miały szczególne kryteria lub podstawowy parytet równego dostępu.

	Pobrań dla biorców zgłoszonych w trybie urgens	Pobrań we własnym szpitalu	Pobrań od pediatrycznych dawców dla pediatrycznych biorców	Pobrań wg podstawowego parytetu	Łączna liczba pobrań
Katowice	3	2	0	12	17
SUM					
Szczecin	27	14	0	14	55
Szp. Woj.					
Warszawa	32	2	0	48	82
CSK WUM					
Warszawa	9	1	0	28	38
SKDJ					
Warszawa	4	0	10	7	21
CZD					
Wrocław	0	0	0	1	1
AM					
Łącznie wszystkie ośrodki	75	19	10	110	214

Serce

Pobrano 72 serca tj. o dziewięć więcej niż w 2008 r. Raz z powodu braku możliwości transportowych zespołów krajowych zaoferowano narząd do Eurotransplantu. Oferta została przyjęta i narząd został z powodzeniem przeszczepiony.

Trzustki

Od 20 dawców pobrano do przeszczepienia trzustkę, wszystkie pobrane trzustki przeszczepiono jednocześnie z nerką pobraną od tego samego dawcy.

Płuca

W 2009 r. pobrano płuca od 11 zmarłych dawców narządów z czego w Zabrzu wykonano 8 przeszczepów pojedynczego płuca i 1 przeszczep obu płuc. W 2009 r. do programu przeszczepiania płuc przystąpił zespół Kliniki Chirurgii Klatki Piersiowej PAM ze Szpitala im. A. Sokołowskiego w Szczecinie-Zdunowie i wykonał jeden przeszczep płuca. W jednym przypadku pobrane płuca przekazano do Eurotransplantu.

W 2009 r. spośród 1159 pobranych narządów od zmarłych, przeszczepiono w kraju 1102 narządy (786 z 840 pobranych nerek, 20 z 20 pobranych trzustek, 214 z 215 pobranych wątroób, 71 z 72 pobranych serc, 10 z 11 pobranych płuc i jedno przedramię). Dało to współczynnik liczby przeszczepionych narządów/liczby zmarłych dawców równy 2,6 (Tabela 13).

Tabela 13. Wykorzystania narządów pozyskanych od zmarłych w latach 2005–2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Liczba pobrań	556	496	352	427	420
Liczba wykorzystanych narządów	1383	1258	943	1106	1102
Współczynnik: liczba przeszczepionych narządów/liczba zmarłych dawców	2,5	2,5	2,7	2,6	2,6

Przeszczepianie narządów

Przeszczepianie nerek

W 2009 r. przeszczepiono nerki łącznie 785 biorcom (20,6/1 mln mieszkańców). W tej liczbie 762 biorców (20/1 mln) otrzymało nerki pochodzące od osób zmarłych, 23 zaś od żywych dawców (0,6/1 mln mieszkańców). Najwięcej przeszczepów nerek, 134 wykonano w Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu, 97 nerek przeszczepił zespół z UCK w Gdańsku (24 więcej niż w 2008 r.). W czterech ośrodkach transplantacyjnych wykonano pięć zabiegów jednoczesnego przeszczepienia wątroby i nerki, a w trzech ośrodkach czterokrotnie przeszczepiono – jednemu biorcy dwie nerki od tego samego zmarłego dawcy (Tabela 14).

Tabela 14. Przeszczepianie nerek w latach 2005–2009.

	2005	2006	2007	2008	2009		
	Razem	Razem	Razem	Razem	CD	LD	Razem
Białystok UM	23	40	17	18	31	-	31
Bydgoszcz UMK	70	63	49	56	57	-	57
Bytom AM	18						
Gdańsk UCK	92	87	76	67	96	1	97
Warszawa CZD	58	42	35	49	28	4	32
Katowice ŚUM	75	73	61	54	53	1	54
Kraków UJ CM	24	16	4	7	13	-	13
Lublin UM	58	41	17	18	15	-	15
Łódź UM	40	28	20	38	34	-	34
Łódź Woj.	38	21	14	13	14	4	18
Poznań Woj.	101	137	113	138	134	-	134
Szczecin PAM	55	48	40	62	55	-	55
Szczecin Woj.	80	73	70	80	72	1	73
Warszawa CSK WUM	68	39	32	44	29	6	35
Warszawa SKDJ	85	61	60	83	75	5	80
Warszawa MSWiA	50	43	10	3	4	-	4
Wrocław AM	117	96	49	74	50	1	51
Wrocław Woj.	17	9	7	6	2	-	2
OGÓŁEM	1069	917	674	810	762	23	785

Jednoczesne przeszczepienie nerki i trzustki

W 2009 r. wykonano 20 jednoczesowych przeszczepów nerki i trzustki (Tabela 15).

Tabela 15. Jednoczesowe przeszczepianie trzustki i nerki w latach 2005–2009.

	2005	2006	2007	2008	2009
CSK WUM Warszawa	14	9	8	5	6
SK Dzieciątka Jezus Warszawa	1	4	-	1	0
Katowice ŚUM	6	7	8	7	8
Szczecin PAM	1	-	-	-	0
Warszawa MSWiA	-	16	5	7	6
Razem	22	36	21	20	20

Przeszczepianie wątroby

Liczba przeszczepień wątroby od zmarłych dawców w 2009 r. wyniosła 214 (w 2008 r. – 224 operacji). Najwięcej zabiegów wykonano w CSK WUM w Warszawie 82 przeszczepienia (o 24 mniej niż w 2008 r.) Wzrosła nieznacznie liczba przeszczepień wątroby pochodzącej od żywych dawców i wyniosła w 2009 r. – 22 (18 w 2007 r.). Łączna liczba transplantacji wątroby w 2009 r. wyniosła 236 (Tabela 16).

Tabela 16. Przeszczepianie wątroby w latach 2005–2009.

	2005	2006	2007	2008	2009		
	Razem	Razem	Razem	Razem	CD	LD	Razem
CSK WUM Warszawa	102	92	75	106	82	-	82
SK Dziec. Jezus Warszawa	39	38	30	34	38	-	38
CZD Warszawa	36	39	34	35	21	22	43
Szp. Woj. Szczecin	26	22	44	50	55	-	55
AM Wrocław	5	-	-	-	1	-	1
Katowice ŚUM	4	9	13	20	17	-	17
Ogółem	212	200	196	245	214	22	236

Przeszczepianie serca

W 2009 r. w 4 ośrodkach kardiologicznych wykonano 71 zabiegów przeszczepienia serca, to jest o 10 zabiegów więcej w porównaniu z rokiem 2008, ale mniej niż w latach 2005–2006 (Tabela 17).

Tabela 17. Przeszczepianie serca w latach 2005–2009.

Ośrodek	2005	2006	2007	2008	2009
Kraków	13	10	10	4	2
Zabrze	39	29	29	39	38
W-wa Anin – Inst. Kardiol.	21	21	22	16	25
Warszawa MSWiA	22	35	2	-	-
Gdańsk AM	-	-	1	2	6
OGÓŁEM	95	95	64	61	71

Przeszczepianie płuc

Zespół w Zabrzu w 2009 r. wykonał 9 przeszczepień płuc. Przystępujący do programu zespół ze Szczecina wykonał jeden taki zabieg. W dziewięciu przypadkach biorcom przeszczepiono jedno płuco, w jednym przeszczepiono płuco prawe i lewe (Tabela 18).

Tabela 18. Przeszczepianie płuc (serca/płuc) w latach 2005–2009.

		2005	2006	2007	2008	2009
Zabrze	Płuco(-a)	3	6	7	11	9
	Serce/płuco	-	1	-	-	-
Szczecin-Zdunowo						1
OGÓŁEM	Płuco(-a)	3	6	7	11	10
	Serce/płuco	-	1	-	-	-

Przeszczepianie narządów od dawców żywych

Liczba przeszczepień nerek pobranych od żywych dawców wyniosła 23. Najwięcej, bo 6 takich przeszczepień wykonano w CSK WUM w Warszawie i 5 w Szpitalu Dzieciątka Jezus w Warszawie. Liczba przeszczepień fragmentów wątroby pobranych od żywych dawców, wykonana w CZD wyniosła 22 (Tabela 19).

Tabela 19. Przeszczepianie nerek i wątroby od żywych dawców w latach 2005–2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Nerki	29	18	22	20	23
Wątroby	13	20	18	21	22
RAZEM	42	38	40	41	45

Ogółem w 2009 r. w Polsce 1102 narządy pochodzące ze zwłok i 45 pochodzących od osób żywych przeszczepiono 1118 biorcom, liczba wszystkich biorców była o 8 mniejsza niż w roku 2008 (Tabela 20).

Tabela 20. Liczba przeszczepionych narządów i liczba biorców w latach 2005–2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Liczba przeszczepionych narządów (CD + LD)	1425 (1383 + 42)	1296 (1258 + 38)	983 (943 + 40)	1147 (1106 + 41)	1147 (1102 + 45)
Liczba biorców	1398	1257	958	1126	1118

Krystyna Antoszkiewicz, Jarosław Czerwiński, Piotr Malanowski